

Europos aukštojo mokslo integracija: ECTS ir Tuning

Raimonda Markevičienė

ECTS – nuo atsiradimo iki brandos

Bandomasis projektas AMI+parama europiniame lygmeny 1989-1995 (145 AMI; 5 studijų kryptys)

Bolonijos deklaracija Politinė valia šalių švietimo ministrai

EUA Ciuricho konferencija parama universitetų vadovai

Nacionalinis sąmonėjimas daugelyje šalių diegiama įstatymu

Diegimas AMI+parama nacionaliniame ir europiniame lygmenyse

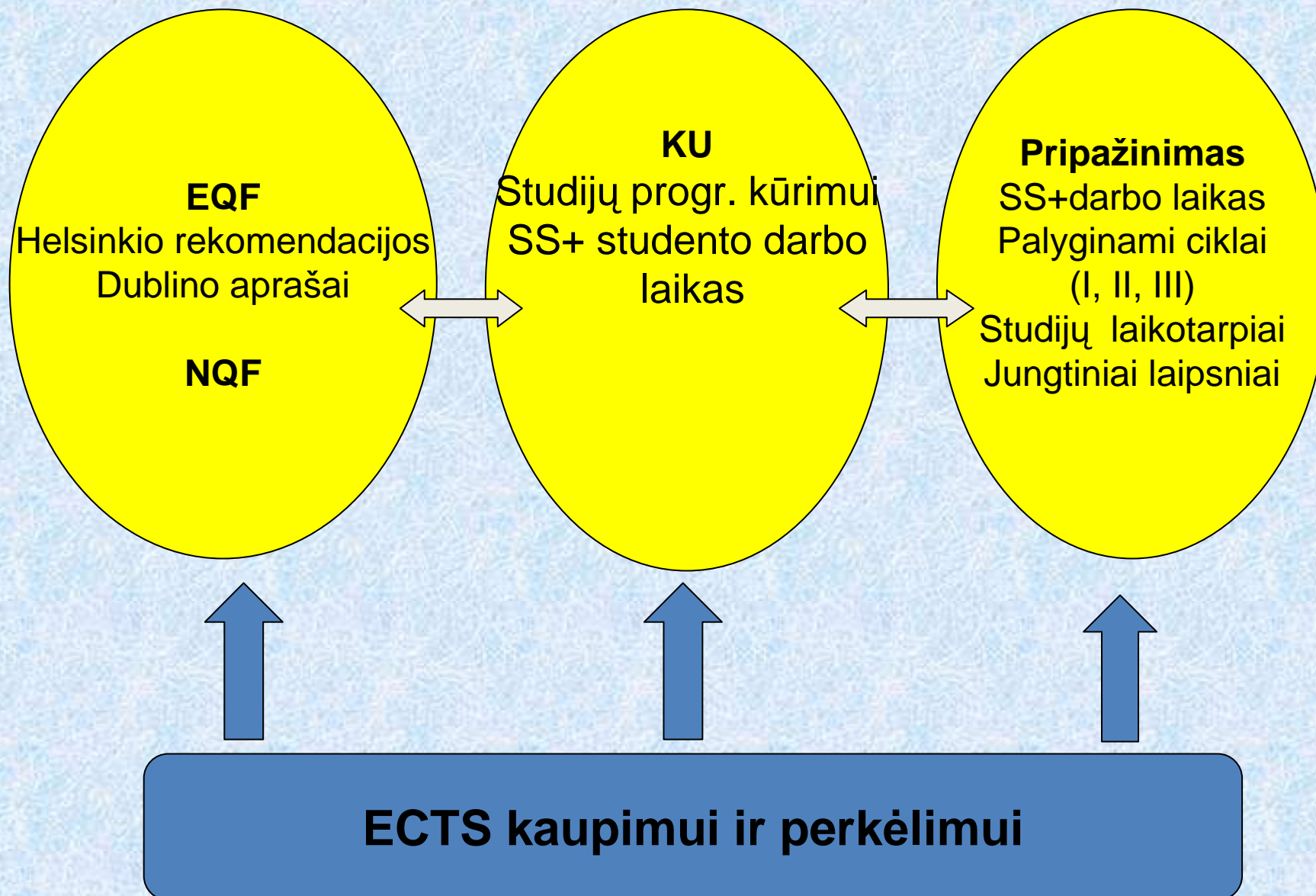
ECTS vartotojo gidas, 2009

ECTS kreditai grindžiami studentų darbo krūviu, būtinu numatytiems studijų siekiniams įgyti.

Studijų siekiniais apibūdinama tai, ką turi mokėti, suprasti ir sugebėti daryti besimokantis asmuo sėkmingai pabaigęs mokymosi procesą.

Jie susieti su nacionalinių ir Europos kvalifikacijų sistemų lygmenų aprašais.

Bolonijos procesas - kodėl ECTS?

Europos ekonominis ir socialinis kontekstas

Liuksemburgo procesas) – įsidarbinamumas –
judumas - mokymasis visą gyvenimą

Bolonijos Procesas :

- Lengvai suprantami ir palyginami laipsniai
- 2 ciklų/ pakopų diegimas
- Europinė kreditų kaupimo ir perkėlimo sistema (ECTS)
- Skatinti: judumą, studijų programų kūrimą, integruotas bei jungtines programas
- Kokybės užtikrinimas

TUNING MOTO

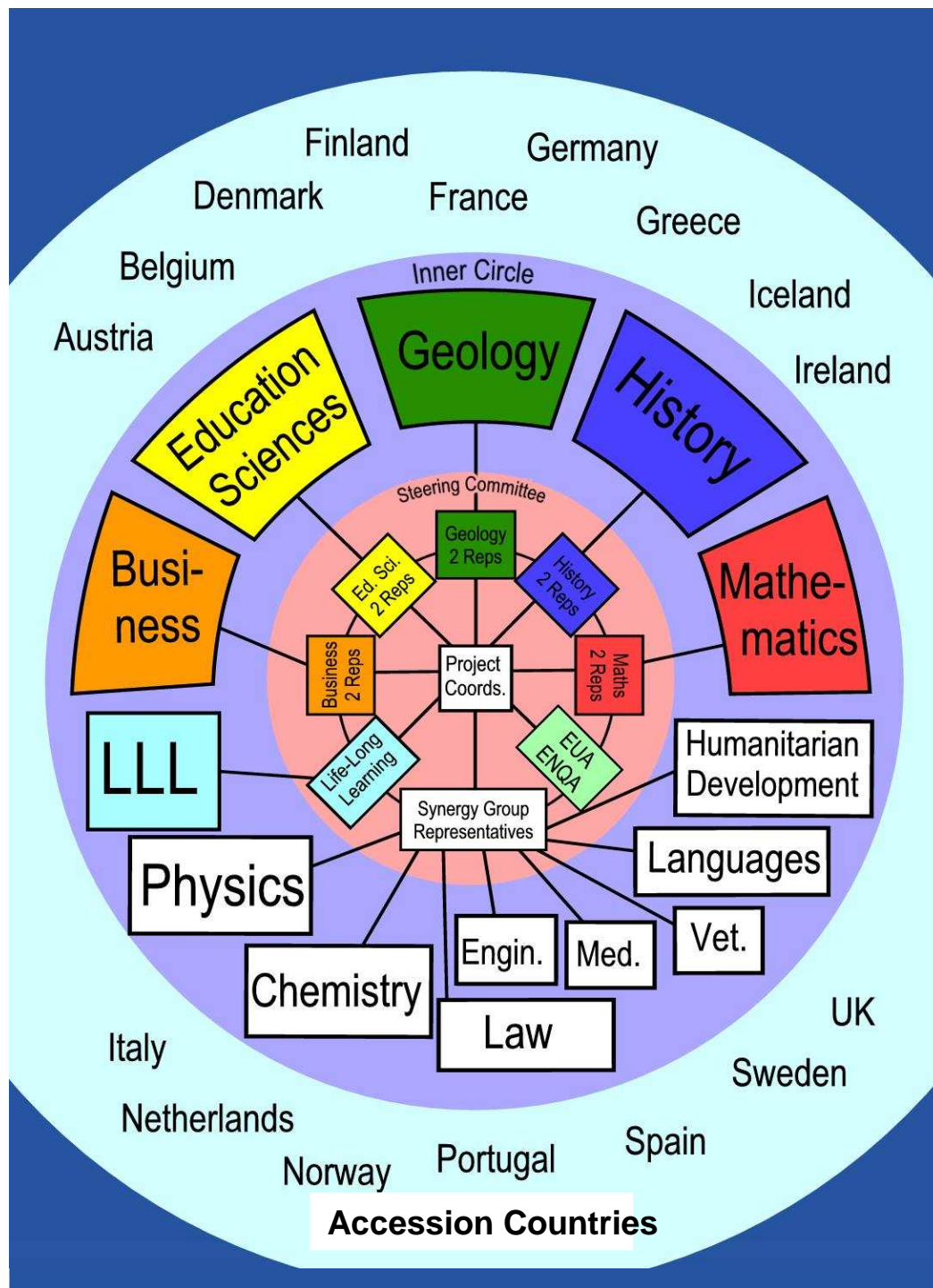
Edukacinių struktūrų ir programų derinimas
įvairovės ir autonomijos pagrindu

Universitetų projektas universitetams

Atviras kvietimas: universitetai reaguoja į
Bolonijos iššūki

Struktūra

- Koordinatoriai
- 7+2 bandomosios gr.
- Sinerginės grupės
- Mokymasis visą gyv.
- EUA ir ENQA
- Išorinis ratas

Tuning metodologija

1 Kryptis - Akademinės ir bendrosios kompetencijos

Baigusiųjų, darbdavių ir dėstytojų apklausa apie 30 bendrųjų kompetencijų ir kaip AMI jas išugdo

2 Kryptis - Specifinės/dalykinės kompetencijos (žinios ir įgūdžiai/studijų programų turinys)

Studijų kryptių žemėlapių sudarymas ir bendrų sąlyčio taškų nustatymas

3 Kryptis - ECTS kaip kreditų kaupimo sistema

ECTS kaip programų kūrimo įrankis: studento darbo krūvis

4 Kryptis - Mokymo metodai ir vertinimas

5 Kryptis – Kokybės užtikrinimas

1 Kryptis - Akademinės ir bendrosios kompetencijos

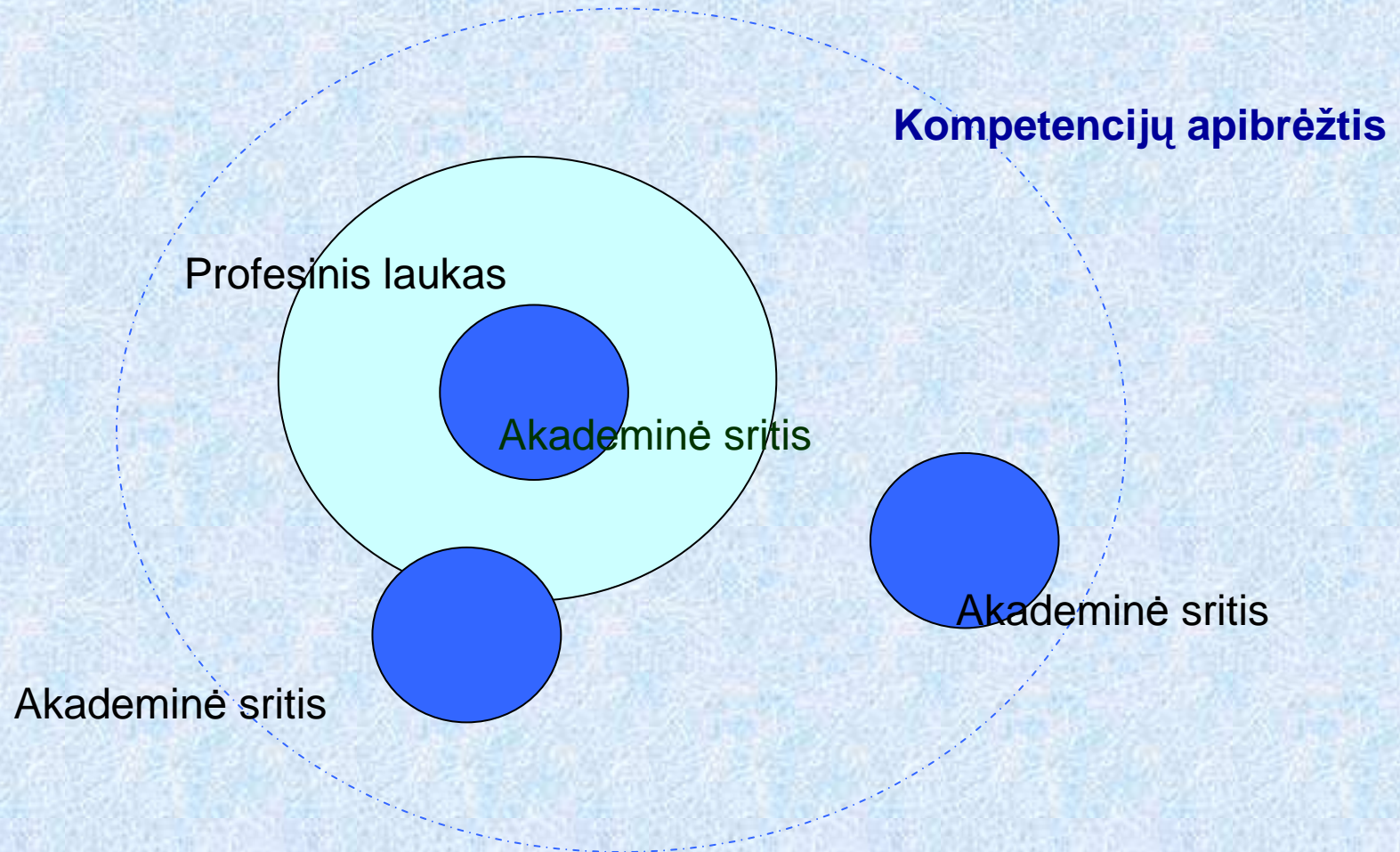
Ryšys tarp studijų siekinių ir kompetencijų

- Studijų siekiniai išreiškiami per kompetencijas
- Studijų siekiniai yra minimalūs sando ar programos reikalavimai nusakantys ką studentas žino ar gali daryti baigęs studijų veiklą (sando/programos)
- Kompetencijos gali būti išugdytos aukštesniame lygyje nei numato studijų siekiniai

Kodėl kompetencijos?

- Didesnis skaidrumas profesiniuose profiliuose ir studijų programose bei akcentas SS (kurie reiškiami per kompetencijas);
- Konkurencija ir palyginamumas reikalauja daugiau skaidrumo ir aiškumo (SS);
- SS grindžiami kreditai tampa svarbiu įrankiu studijų programų kūrimui;
- Skirtingi “keliai” ir metodai veda prie palyginamų SS leidžiančių išsaugoti Europos aukštojo mokslo įvairovę;
- Aiškiai aprašyti SS skatina kreditų kaupimą ir perkėlimą bei leidžia susišnekėti įvairiems socialiniams partneriams.

Akademinis laukas vs profesinį lauką ir kompetencijas

Tuning klausimynas

Dėmesys bendrosioms kompetencijoms
((Bendriesiems akademiniamis įgūdžiams))

Tikslinės grupės:

Baigusieji

Darbdaviai

Dėstytojai

Kokių svarbiausių kompetencijų reikia, kad
galėtum dirbti už studijų krypties ribų?

Ar jos ugdomos ir kiek?

Tuning klausimynas – matuojamų kompetencijų tipai

Instrumentinės: kognityviniai, metodologiniai
lingvistiniai gebėjimai ir technologiniai
įgūdžiai;

Tarpasmeninės: socialiniai įgūdžiai (socialinė
sąveika, bendradarbiavimas ir t.t.)

Sisteminės: susijusios su sistemomis įgalina
suprasti visumos dalių tarpusavio ryšius ir
sąveikas

Duomenys

7 kryptys & 101 universitetų katedrų. & 16 šalių

- . Verslas
- . Geologija
- . Istorija
- . Matematika
- . Fizika
- . Edukacija
- . Chemija

Bendras respondentų skaičius:

- . 5183 Baigusiųjų
- . 944 Darbdavių
- . 998 Dėstytojų

- . Austrija
- . Belgija
- . Danija
- . Suomija
- . Prancūzija
- . Vokietija
- . Graikija
- . Islandija
- . Airija
- . Italija
- . Nyderlandai
- . Norvegija
- . Portugalija
- . Ispanija
- . Švedija
- . JK

Rezultatai

Lyginant Baigusiuosius ir Darbdavius

Rezultatai

Lyginant baigusiuosius ir darbdavius

Bendri rezultatai: paskutiniuosius 3 kompetencijas

16

Gebėjimas dirbti
tarptautinėje aplinkoje

17

Gebėjimas atsižvelgti į įvairovę
ir daugiakultūriškumą

18

Kitų šalių ir kultūrų
supratimas

Instrumentinės

Tarpasmeninės

Sistemines

Svarbiausios kompetencijos – visos kryptys

Baigusieji	Darbdaviai	Dėstytojai
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gebėjimas analizuoti ir sisteminti ✓ Gebėjimas mokytis ✓ Gebėjimas žinias taikyti praktikoje ✓ Elementarūs kompiuteriniai įgūdžiai ✓ Gebėjimas prisitaikyti prie naujų situacijų 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gebėjimas mokytis ✓ Gebėjimas žinias taikyti praktikoje ✓ Gebėjimas analizuoti ir sisteminti ✓ Gebėjimas prisitaikyti prie naujų situacijų ✓ Tarpasmeniniai įgūdžiai 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pagrindinės bendrosios žinios ✓ Gebėjimas analizuoti ir sisteminti ✓ Gebėjimas mokytis ✓ Gebėjimas generuoti naujas idėjas ✓ Gebėjimas žinias taikyti praktikoje

Duomenys, 2008

31 vienetas; Kryptys ir katedros; Šalys

- . 9 studijų kryptys

- . 27 Šalys

Bendras respondentų skaičius 7087:

- . **1948 Baigusių**
- . **879 Darbdavių**
- . **2041 Dėstytojų**
- . **2219 Studentų**

Reitingas

4 Svarbiausios Kompetencijos iš Top 5:

Gebėjimas abstrakčiai mąstyti, analizuoti ir sisteminti

Gebėjimas taikyti žinias praktikoje

Studijų krypties žinios ir supratimas; profesijos specifikos supratimas

Gebėjimas nustatyti, suformuluoti ir spręsti problemas

2 Mažiausiai vertinamos kompetencijos iš 5:

Pasišventimas gamtos apsaugai

Gebėjimas demonstruoti problemos suvokimą lyčių ir lygių galimybių klausimais

Svarba

3 Svarbiausios kompetencijos iš Top 5:

Gebėjimas taikyti žinias praktikoje

Gebėjimas nustatyti, suformuluoti ir spręsti problemas

Gebėjimas komunikuoti gimtąja kalba raštu ir žodžiu

3 Mažiausiai vertinamos kompetencijos iš 5:

Gebėjimas demonstruoti problemos suvokimą lyčių ir lygių galimybių klausimais

Pasišventimas gamtos apsaugai

Dėmesys darbo saugai

3 Kryptis - ECTS kaip kreditų kaupimo sistema

ECTS – perkėlimui ir kaupimui

Kreditas buvo:

Kreditas santykinis dydis.

Kreditai institucijos

priskiriami kiekvienam pavieniam kursui tam, kad atspindėtų jam reikalingą darbo apimtį proporcijoje su darbo apimtimi per visus mokslo metus.

Kreditas tapo (Makro):

Absoliutus dydis.

1 kreditas – 24-30 studento darbo valandų

Kreditas liko (Mikro):

Santykinis dydis, nes priklauso nuo daugelio faktorių: programų dizainu ir kontekstu, tradicijomis, mokymo ir vertinimo metodais ir t.t. metodais, st. proceso organizavimu ir t.t.

ECTS kaip kreditų kaupimo sistema

Europinė kreditų kaupimo ir perkėlimo sistema

- Europos AME reikalauja vienos kreditinės sistemos: ECTS;
- Europinė kaupimo ir perkėlimo sistema yra esminis elementas lankstesnei AM sistemai: neakivaizdinės studijos, mokymasis visą gyvenimą;
- Lygių indikatoriai ir dalykų tipų aprašai yra ECTS sistemos dalis;
- Oficialiai priimtoje ir vartojamoje kreditų kaupimo ir perkėlimo sistemoje kreditas yra ne santykinis bet absoliutus dydis.

ECTS kaip Europinė kreditų kaupimo sistema

Kreditai:

- 60 ECTS kreditų yra vienerių mokslo metų (9 mėn) tipinio studento darbo laikas;
- Pilnų kalendorinių metų (12 mėn. programa) gali daugiausiai turėti 75 kreditus (45-50 studento darbo savaitių);
- Kreditai leidžia apskaičiuoti darbo krūvį ir nubrėžia realias ribas tam, ką įmoanoma padaryti programoje ar modulyje;
- Kreditai neužskaitomi automatiškai, jų "vertė" priklauso nuo konteksto.

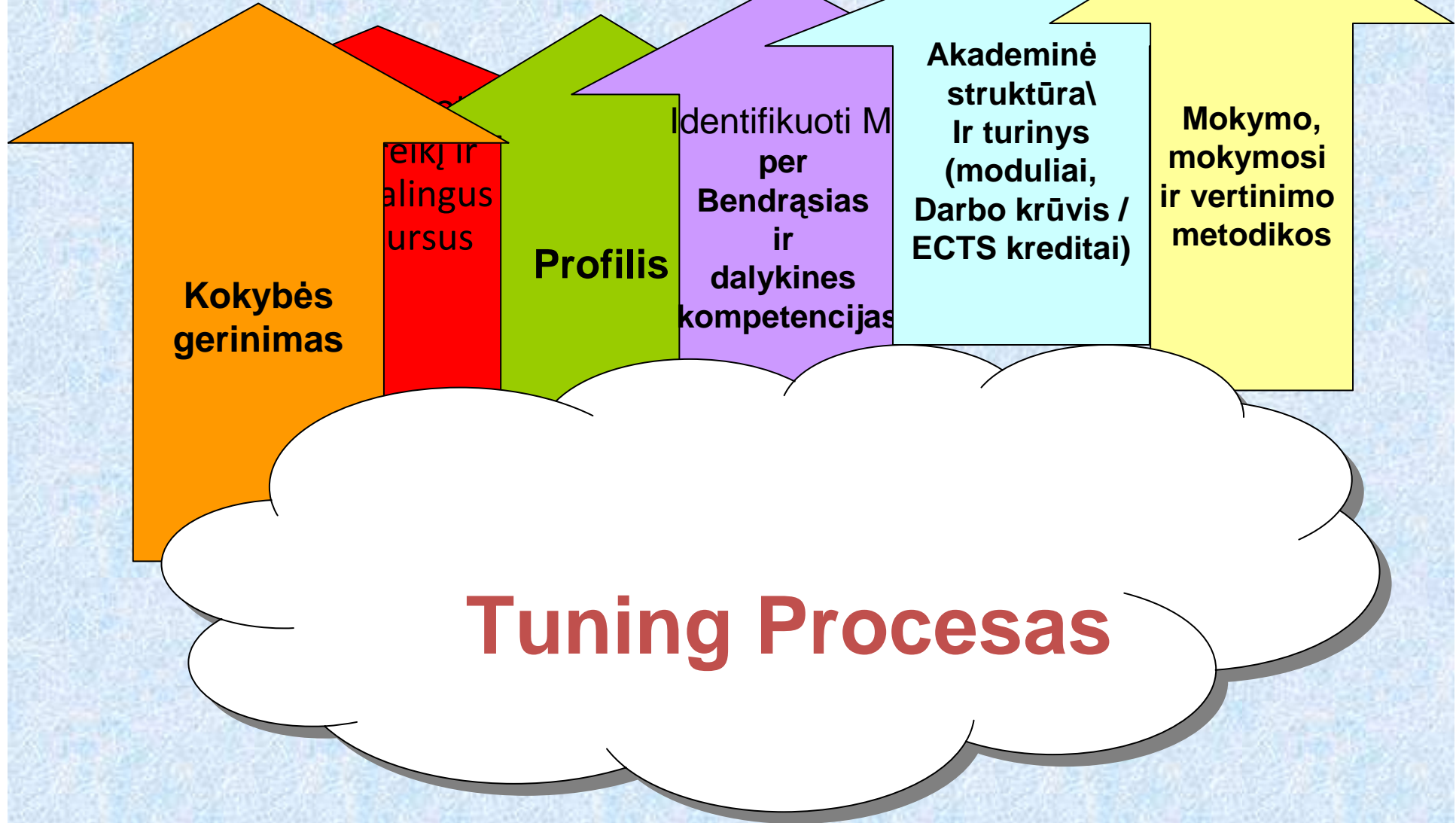
Europinė kreditų kaupimo sistema: ECTS ir darbo krūvis

- Darbo krūvio skaičiavimas ir jo išraiška kreditais priklauso nuo disciplinos ir visada yra akademinio personalo atsakomybė;
- Darbo krūvis ir santykinis mokymosi laikas yra artimai susiję;
- Santykinį studento mokymosi laiką apsprendžia tokie veiksniai kaip:
 - o Tradicijų įvairovė
 - o Studijų programos sandara ir kontekstas
 - o Studijų programos rišlumas
 - o Mokymo ir mokymosi metodai
 - o Vertinimo metodai
 - o Mokymo organizavimas
 - o Studento gabumai
 - o Finansinė parama

	Kaupimui	Perkėlimui	Neformalia m/patirtinia m mokymuisi	Pripažinim ui	Kokybės užtikrinim ui	EQF- Europos kvalifikacij ų sąrangai
Elemen tai	1.MP+krūvis =kreditai* 2.NKS lygių aprašai 3. Institucine vertinimo skalė	1. Kreditai (MP)** 2. Institucinė vertinimo skalė 3. EGIS – Europos vertinimo interpretavi mo skalė	MP – Kreditai	1. Kreditai (MP)** 2. NKF lygių aprašai 3. Dublino aprašai	1.MP+krūvi s=kreditai* 2. NKS lygių aprašai	1. Kreditų ribos 2. Dublino aprašai 3. EKS mokymuisi visą gyvenimą aprašai
Dokum entai/įr ankiai	1. Informacinis paketas 2. Institucinės kreditų skyrimo taisyklės 3. Institucinės akademinės taisyklės 4. Institucinė paraiškos/stoji mo forma 5. Institucinė sutartis 6. Akademinė pažyma 7. Diplomo priedėlis	1. Informacinis paketas 2. ECTS paraiškos forma 3. ECTS studijų sutartis 4. Akademinė pažyma 5. Institucinės studijų periodo užsienyje pripažinimo taisyklės 6. Diplomo priedėlis	1. Regioninės pripažinimo sutartys 2. Sektorinės pripažinimo sutartys 3. Institucinės pripažinimo sutartys 4. Institucinės taisyklės (akademinės) 5. Paraiškos forma 6. Pareiškėjo aplankas	1. Diplomo priedėlis 2. NKS 3. EKS	1. Institucinės kreditų skyrimo taisyklės 2. Instituciniai reikalavimai suteikiamom s kvalifikacijo ms 3.Nacionalin iai įstatymai / įstatymai	1. Dublino aprašai 2. EKS mokymuisi aprašai 4. NKS aprašai

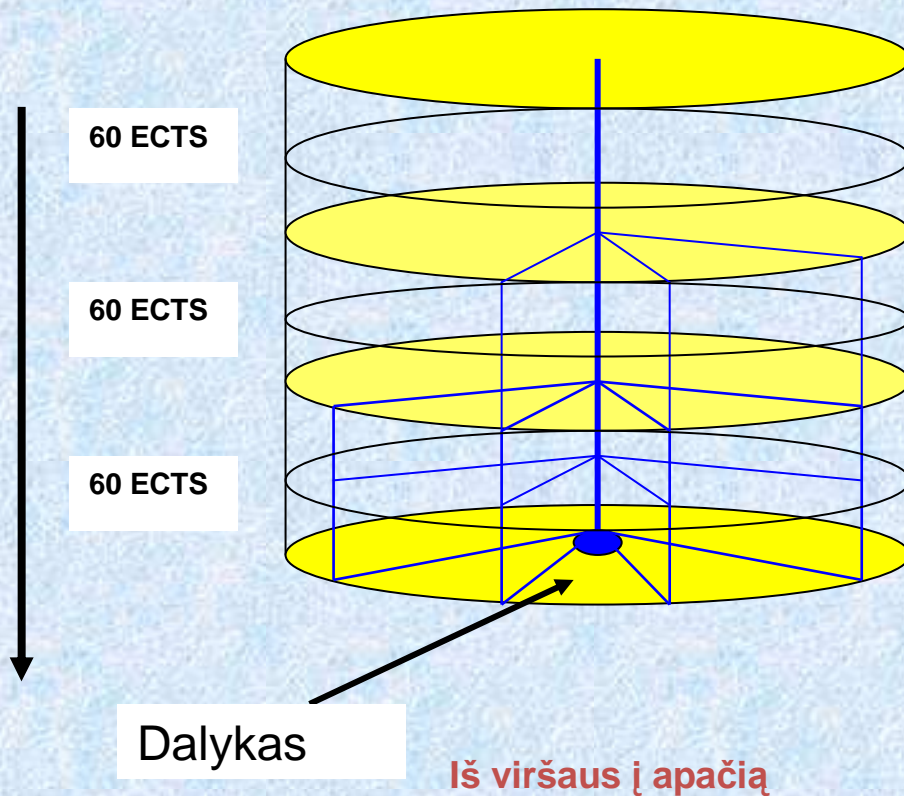
Tuning ir vidinis kokybės užtikrinimas

Programų orientuotų į studentus kūrimas

Tuning'o programų modelis

I pakopos programa

Programos pagal Tuning metodologiją:

Programos grindžiamos profiliu, įgyjamomis kompetencijomis, MP, suteikiamais ECTS kreditais

Programos kūrimas komandinis darbas, grindžiamas konsultacijomis, diskusijomis, ir bendradarbiavimu

Mokymosi pasiekimai/ kompetencijos yra pagrindas kreditų skyrimui

Mokymo, mokymosi ir vertinimo metodai sudaro svarbią kreditų skyrimo metodikos dalį.

MP ir kompetencijos studijų programose

Dalykų MP	Kompetencijos									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Dalykas 1		X			X					
Dalykas 2	X			X			X			
Dalykas 3		X				X			X	
Dalykas 4	X		X							X

THE TUNING DYNAMIC QUALITY ENHANCEMENT CIRCLE

Tuning
Educational Structures
in Europe

Akademinio ir
profesinio profilio
apibrėžimas

Resursų
identifikavimas

Programų dizainas: SS ir
kompetencijų apibrėžtis

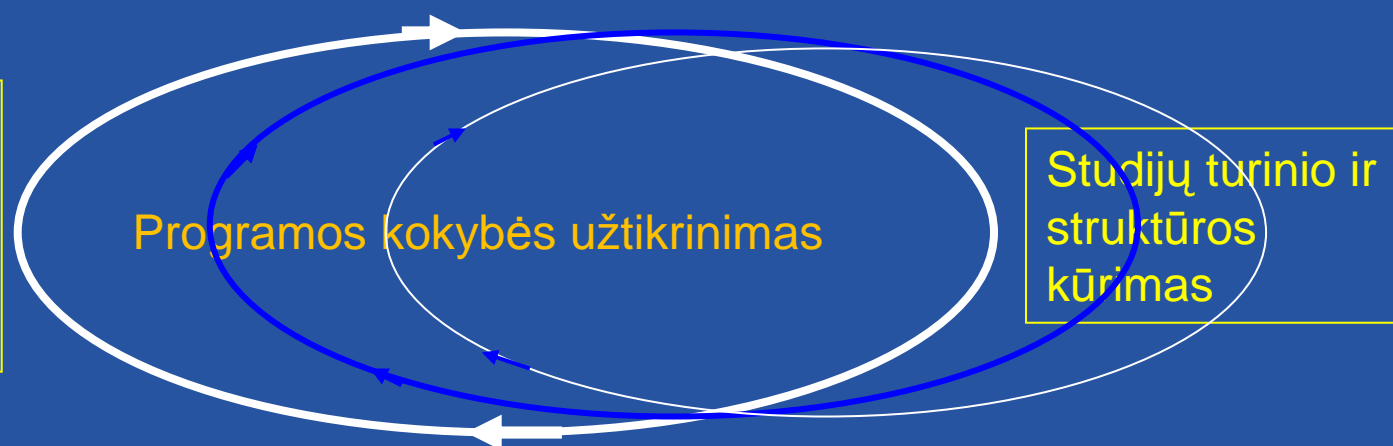
Vertinimas ir
tobulinimas
(atgalinio ryšio
ir poreikių
pagalba)

Programos kokybės užtikrinimas

Studijų turinio ir
struktūros
kūrimas

Vertinimo metodų
parinkimas

Mokymo ir mokymosi
metodų parinkimas

Programų stebėseną

Ar buvo konsultuojamasi su interesu grupėmis nustatant programos profilį

Ar aiškūs ir tinkami ss. AR dera tarpusavy

Ar kreditai dera su darbo kūviu ir susiję su SS

Ar programa aprūpinta reikalingais ištekliais

Kokia programos atnaujinimo sistema

Kaip kontroliuojama įgyvendinimo kokybė

Programų ir studijų proceso tobulinimas

Tuning kaip nauja akademinė kultūra

Programos kūrimo planavimo ir vykdymo metodologija

Tradicinė:

- Kuriama nacionaliniame kontekste daugiausia mono-disciplininėms programoms
- Nukreipta ugdyti tradicinio profilio studentus
- Akcentuoja žinias ir turinį

Tuning:

- Tinkama mono-, tarp- ir daugia-disciplininėms programoms, Jungtinėms programoms
- Padeda ugdyti įvairaus profilio studentus
- Akcentuoja kompetencijas

Programų kūrimo atspirties taškai

Tradicinė metodologija:

- Orientuota į dėstytoją/akademinį personalą
- Grindžiama studijoms privalomais dalykais
- Orientuota į pateikiamą medžiagą

Tuning metodologija:

- Orientuota į studentą
- Apibrėžia/nurodo:
 - 1) akademinis ir profesinis profilis
 - 2) studijų siekinius
 - 3) bendrąsias ir dalykines kompetencijas
- Orientuota į rezultatą

Svetainės

ECTS vartotojo gidas

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/ects/guide_en.pdf

Tuning

<http://www.relint.deusto.es/TuningProject/index.htm>

Arba

<http://www.rug.nl/let/tuningeu>